

SUVREMENA HRVATSKA DRAMA – PRIJEPORI I ODJECI

PREMIJERE
MEĐUNARODNA
SCENA
ONI KOJI
DOLAZE...
AKTUALNOSTI
DRUGA
STRANA
VOX
HISTRIONIS
IZ POVIJESTI
TEORIJA
NOVE KNJIGE
DRAME

Priložena tablica igranja hrvatskih dramskih tekstova u zemlji i izvan nje tema je ovog teksta. Nastala je jer sam pozvana biti izbornicom festivala Marulićevi dani za 2006. godinu. Uplašena dotadašnjim tvrdnjama da nema dovoljno domaće drame koja opravdava ovakav festival, krenula sam u vlastito istraživanje što se i koliko od naše drame doista igra. Rezultat je više nego zanimljiv. Na svoje oduševljenje otkrila sam fascinantne brojke jer je prošle godine u svijetu odigrano gotovo pedeset predstava nastalih prema hrvatskom tekstu, točnije 45!

Hrvatska ili gdje su nova imena?

Od tih 45 predstava u Hrvatskoj su igrane 22, od čega 14 u Zagrebu, a 8 u drugim gradovima hrvatske (po jedna u Virovitici, Osijeku, Dubrovniku, Varaždinu, Rijeci i tri u Splitu). Uz dvije obrade (*Ifigenija* i *Sad će Božo svaki čas*) i četiri dramatizacije (HNK Osijek, HNK Split, ZKM i Kerempuh), u te 22 predstave čak je 16 originalnih tekstova, od toga 13 suvremenih, dakle živih autora s 14 djela (Brešan, Matišić, Šovagović, Mihanović, Sršen, Hadžić, Petričević, Bakliža, Zovko, Perković, Pavelko/Zidar, Mujičić/Senker i dva Gavrana) i 2 klasika (Krlježa i nepoznati autor). Ono što je još bolji podatak jest činjenica da je u tih 16 originalnih tekstova čak 9 praižvedbi (Matišić, Mihanović, Sršen, Hadžić, Petričević, Bakliža, Zovko, Perković, Pavelko/Zidar). U dramama dominiraju suvremene teme (9), od kojih je 7 politično odnosno dominantno govori o društvenoj stvarnosti koju živimo, u rasponu od tragedije preko groteske do komedije (Matišić, Šovagović, Mihanović, Hadžić, Petri-

čević, Perković, Gavran – *Vozači za sva vremena*), a 2 su suvremene ljubavne, odnosno običajne, gotovo žanr slike (Zovko i Pavelko/Zidar).

Brojke izgledaju više nego optimistično na prvi pogled. I doista u odnosu na neke godine u kojima su se od hrvatske drame na repertoar postavljali isključivo pisci mrtvi najmanje pedeset godina (osamdesete) ili pak autorski projekti dvojaca redatelj/dramaturg (početak devedesetih), ova situacija izgleda više nego pozitivno za domaću dramu. Međutim, ova slika ima i svoju crnu stranu koja se odmah ne vidi.

Kazališta uglavnom postavljaju po jedno domaće djelo, a to što su neka postavila dva iznosi se kao kuriozitet (Teatar ITD, DK "Gavella", SK Kerempuh i GD Histrioni, koji inače njeguju domaću dramu kao repertoarnu odluku), iako bi u uobičajenoj repertoarnoj politici od po četiri naslova za profesionalna kazališta bilo logično da postave barem dva domaća djela. Da ne spominjem angloameričke primjere gdje je domaća drama 90 posto repertoara. U odnosu na ova kazališta s po dva djela, puno je više profesionalnih kazališta koja nisu postavila nijedno djelo domaćeg autora (HNK Zagreb, HNK Rijeka,¹ Teatar Exit,² Istarsko narodno kazalište te kazališta u Šibeniku, Zadru i Požeگی). Neka pak kazališta kao da su postavljanjem dramatizacije proznog djela "odradila" domaćeg pisca (ZKM ili HNK Osijek), iako tu ima i svijetlih primjera (HNK Split, koji je na velikoj sceni imao dramatizaciju, ali na maloj originalan tekst, ili pak SK Kerempuh).

Kao zagovornicu dramskog teatra naravno da me rađuje što su naša kazališta posegnula za domaćim tekstovima u tolikom broju. Teško je reći je li to zato što je

refleks europskog interesa za pisca krajem devedesetih nakon vala *nove europske drame* ipak došao do naših kazališta u onoj dobroj varijanti (dakle, okretanju vlastitom piscu) ili je to zato što su kazališta shvatila da je domaći pisac osnova svakog dobrog i jakog kazališta i najbolji zalog komunikacije s publikom. Mislim da nije nevažan i prošlogodišnji zaokret festivala Marulićevi dani (i selektorice Ane Lederer) prema osnovnoj koncepciji festivala, dakle predstavama nastalim prema domaćoj drami, za razliku od nekih prijašnjih godina koje su pokazivale uglavnom autorske projekte, dramatizacije ili čak predstave nastale prema prijevodima stranih tekstova! Dokazano je da izbor selektora jedne godine utječe na repertoar druge godine jer je odlazak na festivale važan za svako kazalište. Zbog toga je taj festival i pokrenut, kao uostalom i drugi europski festivali tog tipa. Ove će se godine, na primjer, u Muelheimu održati 31. festival predstava nastalih prema njemačkom tekstu!

Međutim, iako ima dosta suvremenih tekstova pa čak i praiizvedbi, odreda se radi o poznatim imenima, već afirmiranim piscima. Zato je osnovni problem prošlogodišnje ponude domaćeg teksta u Hrvatskoj nedostatak novih dramskih imena. U onih 16 suvremenih originalnih drama samo su dva nova imena (Bakliža i Petričević), kao da kazališta igraju isključivo na sigurno. Možda je problem i u HNK-ovima koji, htjeli mi to priznati ili ne, postavljaju standarde. Oni su prošle godine na velikoj sceni igrali ili dramatizacije (HNK Osijek i Split) ili ništa (HNK Zagreb i Rijeka). A praiizvedbe poznatih tekstova igrala su organizaciono nešto manja kazališta u rasponu od "Gavelle" do alternativnih ili putujućih društva. Kad bi HNK-ovi igrali praiizvedbe poznatih imena, onda bi manja kazališta možda krenula u rizik traženja novoga dramskoga glasa. I u tome su oni prijepori iz naslova ovog teksta – iako je u prošloj godini poznati pisac mogao naći prostor za igranje, nepoznatom su piscu i dalje čvrsto zatvorena vrata. Godinama pratim natječaj za Nagradu "Marin Držić" Ministarstva kulture RH u raznim funkcijama i moram reći da je to ozbiljan posao u kojem ocjenjivačko povjerenstvo pročita tekstove i izabere ne samo najbolje prema svom ukusu nego i kazališno zanimljive, snažne tekstove. Međutim, statistički se može dokazati da čak ni ta ugledna nagrada ne pomaže nepoznatom autoru da ga se postavi, on jednostavno ne može probiti ono što Amerikanci zovu *stak-*

leni strop koji očito nepoznatim piscima i dalje priječi ulazak u hrvatsko kazalište. Izgovor da tekstova nema već su davno pobili spomenuta nagrada, *Hrvatska drama* (bilten Hrvatskog centra ITI koji svake godine donosi obavijesti o dvadesetak novih drama) i Dramski program Hrvatskog radija, koji godinama producira suvremenu domaću dramu, kako poznatih tako i nepoznatih imena.

Izvan Hrvatske ili hrvatska drama kao *brand!*

Izvan Hrvatske odigrane su 23 predstave prema hrvatskom tekstu, čak jedna više nego u Hrvatskoj! Od toga je jedna predstava spojila čak dva hrvatska teksta, projekt *Nova zemlja* u Podgorici, što će malo remeti ovu statistiku jer ću to računati kao jednu predstavu, ali kao dva teksta. Unatoč uvriježenu mišljenju da hrvatska drama "putuje" samo po zemljama bivše Jugoslavije koje su nam prirodno tržište zbog bliskosti jezika i bivšega zajedničkog života, to ipak nije tako. Istina, u zemljama bivše Jugoslavije u prošloj je godini odigrano 12 predstava: 4 u BIH (Gavran, Mitrović, Šodan, Krleža), 4 u SiCG (Sajko/Krleža, Brumec, Šovagović, Držić), 3 u Sloveniji (Gavran, Štivičić, Bošnjak) i 1 u Makedoniji (Bošnjak). Ali čak 11 predstava igrano je u "velikom svijetu" – najviše Miro Gavran (Argentina, Njemačka i tri u Češkoj), potom Ivana Sajko (Australija i Njemačka), a tu su i Fadil Hadžić u Poljskoj, Lydia Scheuermann Hodak u Španjoskoj, Davor Špišić u Mađarskoj i Filip Šovagović u Čileu.

Ono što je za našu dramsku riječ u ovim brojkama najbolja vijest jest da se, kako kod nas tako i vani, radi uglavnom o suvremenim piscima (samo su dva Krležina teksta i jedan Držićev), a uopće nema dramatizacija i autorskih projekata. To očito dokazuje da imamo dovoljno zanimljivih pisaca, da oni pišu kvalitetne drame i da je, što bi se jezikom nove ekonomije reklo, ta kvaliteta prepoznata i u svijetu kao naš *brand!* Najimpresivnije jest to da su vani postavljene čak četiri praiizvedbe naših pisaca (Sajko, *Europa*, u Podgorici, Šodan u Mostaru, Štivičić u Ljubljani i Špišić u Pečuhu)! Činjenica da se radi o kazalištima bivše Jugoslavije ili o Hrvatskom kazalištu u Pečuhu ne umanjuje značenje ovog podatka jer su praiizvedbe znak pojačanog interesa za određenu

nacionalnu dramu, znak da je kazalište spremno s tom dramom ući u potpun rizik novog teksta jer vjeruje da u tom tekstu/autoru/dramatici ima dovoljno potencijala da privuče i na "neviđeno". Igranje već postavljenih, dakle provjerenih drama igranje je na sigurno, a tu sigurnost praižvedba nema pa zato mora postojati neki drugi razlog za ulazak u rizik.

Tematski je slično stanje kao i u Hrvatskoj, dominiraju suvremene društvene teme, čak njih 11 (Gavran, *Kako ubiti predsjednika*, Sajko i Šovagović u oba teksta, Mitrović, Šodan, Štivičić, Hadžić, Scheuermann Hodak, Špišić), puno manje (3) zastupljene su ljubavne teme, iako su i one smještene u suvremenost (Gavran, *Sve o ženama* i *Traži se novi suprug*, Bošnjak, *Hajdemo skakati po tim oblacima*), a ima i novopovijesnih drama (3) kao što su *Shakespeare* i *Elizabeta* i *Ljubavi Georgea Washingtona* Mire Gavrana ili *Smrt Ligeje* Mislava Brumeca. Da zaključim statistiku: od hrvatskih tekstova izvedenih izvan Hrvatske naš najizvođeniji pisac je Miro Gavran s čak 7 izvedbi četiriju drama (čeka tri izvedbe drame "Sve o ženama"), Ivana Sajko ima 3 izvedbe 2 drame (2 izvedbe *Žene bombe*), Bošnjak i Šovagović imaju izvedena po 2 teksta, dok su Mitrović, Šodan, Brumec, Štivičić, Hadžić, Scheuermann Hodak i Špišić zastupljeni s po jednim tekstom, što znači da je prošle godine izvan Hrvatske izvedeno 17 suvremenih hrvatskih drama 11 suvremenih pisaca. Da je to zavidan uspjeh, ne moram potkrepljivati brojem stanovnika naše zemlje jer se ni zemlje s puno više stanovnika ne mogu pohvaliti ovakvim brojkama.

To što u tim izvedbama nema novih imena razumljivo je, mislim da bi bilo previše tražiti od kazališnih ljudi izvan Hrvatske da nam još i otkrivaju pisce, iako su to neka kazališta, kao npr. Hrvatsko kazalište u Pečuhu, godinama radila zadavši si to kao repertoarnu odrednicu.³

Zanimljivi su i podaci o redateljima. U te 23 predstave 5 je hrvatskih redatelja (Kleflin, Raponja, Orešković, Buljan, Delmestre) s produkcijama u zemljama bivše Jugoslavije (i Hrvatsko kazalište u Pečuhu), a ostalo su redatelji iz zemlje domaćina. S jedne strane može biti pozitivno da u istom "paketu" uz hrvatskog pisca ide i hrvatski redatelj koji u drugoj sredini može ponuditi novo, neopterećeno čitanje komada, a poznavajući kulturni i kazališni kontekst tih zemalja, može napraviti do-

bru predstavu (na primjer zenički *Komšiluk naglavačke*). Međutim, mislim da je dobro što u ovom popisu dominiraju redatelji zemalja domaćina jer oni mogu tekstu dati jednu novu dimenziju koja proizlazi iz njihova sasvim drukčijeg čitanja. Najbolji je primjer predstava koja izlazi iz ove tablice jer je nastala 2004. godine, ali je paradigmatična – Matišićeva *Svećenikova djeca* u izvedbi Puškin teatra svojim su novim čitanjem uskrsnuli taj tekst i za naša kazališta.

Povratak emociji i priči

Poznavajući većinu tekstova, očito je da se u hrvatskoj drami dogodilo ono što sam u svojoj knjizi *Nova evropska drama ili velika obmana* najavila kao europski trend – kazalište umorno od hladnih i nekomunikativnih predstava vraća se emociji i priči. Europsko kazalište intenzivno se okreće dokumentarnoj drami (*verbatim*) koja na scenu dovodi prave, žive likove s tragičnim pričama (*Guantanamo* Victorie Brittain 2004.) ili pokazuje tko nam vrlo dramatično određuje život, dovodeći kao likove prave živuće političare i njihove originalne izjave (*Demokracija/Democracy* Michaela Freyna 2003. ili *Oće to/Stuff Happens* Davida Harea 2004.).

Hrvatski dramatičari posežu za likovima iz stvarnosti, za ljudima oko nas, ali ne u obliku dokumentarne drame, nego u umjetničkoj interpretaciji realnih događaja pa je očito trend "novog pesimizma" apolitičnih drama emotivne implozije ili dokinutih emocija završio. Možda je ostao nekako začahuren u djelima Ivane Sajko, jer ona, iako govori o stvarnosti koja nas se vrlo izravno tiče, i dalje piše emotivno implozivne i po mišljenju većine hermetičke drame (*Žena bomba* i *Europa*).

Ostali pisci novijih komada, a posebno praižvedbi iz prošle godine, pišu iz čvrste priče, jakih karaktera i snažne emocije bez obzira u kojem žanru završili (od melodrame do groteske). Mihanovićev komad *Žaba*, sjetna i topla priča, zbiva se danas u Zagrebu: tri mladića s problemima, a jedan od njih, bivši dragovoljac, nakon što je uništio vlastiti život, pokušava popraviti svijet. Matišićevi *Sinovi umiru prvi*, u jednoj crnoj groteski na kojoj se većinu vremena grohotom smijemo apsurdističkim situacijama, opisuju pokušaj obitelji iz Ričica da pronađe i pokopa tijelo sina poginula u ratu. U Perkovićevu

pokušaju pisanja suvremene tragedije, *Deus ex machina*, profesor koji je rat preživio tek ranjen u nogu, sada mora preživjeti grabež i primitivizam vlastite obitelji. *Fragile!* (ili krhkost, lomljivo, ono što piše na kartonskoj kutiji sa staklom) okuplja likove iz cijele Europe (među njima i djevojku iz Zagreba i mladića iz Beograda) koji dolaze u London u uzaludnoj potrazi za srećom, a Šodanova *Noć dugih svjetala* izrazito je subverzivna prema hrvatskoj stvarnosti, dovodeći na scenu lako prepoznatljive likove s naše političke scene. *Komšiluk naglavačke* Nine Mitrović opisuje najrazličitije predstavnike našeg društva koji se bacaju kroz prozor nebodera u nemogućnosti da drukčije riješe svoje probleme. Šovagovićeve drame govore o izgubljenim licima naše suvremenosti kao i Bošnjakov *Otac*. Sve su spomenute drame više ili manje političke jer govore o fenomenima naše stvarnosti, većina nudi čak i uzroke takva stanja, a neke čak i rješenje, kao na primjer *Žaba*, međutim, pravi primjer političke drame je Gavranova drama *Kako ubiti predsjednika*, jer u njoj pokazuje da našim životima danas upravljaju globalizacija i Amerika, a kroz različite odnose likova raspravlja o mogućem odnosu prema tom problemu. U manjoj su mjeri zastupljene ljubavne teme i suvremeni odnosi dvoje ljudi (Bošnjakova *Hajdemo skakati po tim oblacima* o dvoje ljudi koji možda sanjaju neke moguće vlastite odnose, Zovkova *Fancuzica* o dvoje starijih ljudi koji se susreću na klupi i o njihovu pokušaju komuniciranja, Sršenova *Cvijeta Zuzorić* koja filozofijom i književnošću iz vremena renesansnog Dubrovnika kroz odnos dviju žena toga doba (Cvijeta Zuzorić i Mara Gundulić) govori i o suvremenim (za)branjanim emocijama.

Većina tih tekstova nosi jaku emociju i u nama budi sućut prema likovima. Sućut je, kao što je još Aristotel rekao, moguća jedino ako likove na sceni prepoznajemo, dakle ako nam tekstovi pričaju priču koja nas se tiče, koja nas dira ili koju živimo. Ne mogu nas dotaknuti likovi koje ne prepoznajemo, ne mogu nas zadržati u kazalištu likovi koji nemaju ni ime, a kamoli društvo kojem pripadaju, ne mogu jer nemamo zajedničku točku iz koje bi komunikacija krenula. Većina suvremenih hrvatskih tekstova govori o našoj današnjici, one su vrlo jasno lokalne, ali izražavaju, upravo kroz to lokalno, ono vječno. Jedino tako pravi tekst i može komunicirati kako u svom vremenu tako i nakon njega.

Možda je u tome i tajna ovog uspjeha suvremene hr-

vatske drame u 2005. godini. U godini u kojoj hrvatska drama očito ima svoje odjeke u tolikoj mjeri da je se u ovom trenutku može gledati kao hrvatski *brand*, ali su prijepori poput ulaska nepoznatih imena u kazalište i dalje ostali prisutni.

Tablica **Predstave nastale prema hrvatskim tekstovima** **u razdoblju od 30. 1. 2005. do 30. 1. 2006.**

HRVATSKA

Zagreb

1. Mate Matišić, *Sinovi umiru prvi*, Gradsko dramsko kazalište "Gavella", red. Božidar Viola
2. Filip Šovagović, *Ptičice*, Gradsko dramsko kazalište "Gavella", red. Ozren Prohić
3. Dubravko Mihanović, *Žaba*, Teatar ITD, red. Franka Perković,
4. Marko Sršen, *Cvijeta Zuzorić, quasi una fantasia*, Teatar ITD, red. Matko Sršen
5. Fadil Hadžić, *Afera*, SK Kerempuh, red. Robert Raponja
6. Ante Tomić, *Ništa nas ne smije iznenaditi*, SK Kerempuh, dram. i red. Aida Bukvić
7. *Vrata do*, po motivima pripovijetke *11 uboda ljutnje* Svjetlana Lacka Vidulića, ZKM, red. Rene Medvešek
8. Darko Petričević, *Legalisti*, GK Komedijska, red. Marica Grgurinović
9. Tahir Mujičić – Boris Seker – Zoran Juranić, *Fric i pjevačica*, GD Histrioni, red. Zlatko Vitez
10. Miro Gavran, *Vozači za sva vremena ili Hercegovci za volanom*, GD Histrioni, red. Zoran Mužić
11. Miro Gavran, *Kreontova Antigona*, Teatar Gavran, red. Georgij Paro
12. Darko Bakliža, *Pravilo prvo*, Epilog Teatar, red. Jasmin Novljaković
13. Lana Šarić, *Ifigenija*, Kazalište Mala scena, red. Ivica Šimić
14. Ivica Ivanišević, *Sa' će Božo, svaki čas (U očekivanju Godota)*, Teatar Rugatino/Zorin dom, red. Mario Kovač

Hrvatska

15. Renato Baretić, *Osmi povjerenik*, HNK u Splitu, dram. Lada Martinac Kralj, red. I. Kunčević

16. Ilija Zovko, *Francuzica*, HNK u Splitu,
red. Vanča Kljaković
17. Miroslav Krleža, *U agoniji*, HNK u Varaždinu,
red. Petar Veček
18. Ivo Kozarčanin, *Sam čovjek*, HNK u Osijeku,
dram. i red. Tomislav Pavković
19. Vlatko Perković, *Deus ex machina*, Kazalište
mladih Split, red. Vanča Kljaković
20. Ivo Brešan, *Predstava Hamleta u selu Mrduša
Donja*, HKD Rijeka, red. Lary Zappia
21. Nepoznati autor, *Ljubovnici*, Kazalište Marina
Držića, red. Vanča Kljaković
- PREMIJERE 22. Mijo Pavelko/Draško Zidar, *Mikeški kabare 3*,
Kazalište Virovitica/Mikešland, red. Mijo Pavelko
- MEĐUNARODNA
SCENA INOZEMSTVO
- ONI KOJI
DOLAZE... BIH
- AKTUALNOSTI 23. Miroslav Krleža, *Kraljevo*, Narodno pozorište
Sarajevo, red. Gradimir Gojer
- DRUGA
STRANA 24. Miro Gavran, *Kako ubiti predsjednika*, Kamerni
teatar Sarajevo, red. Gradimir Gojer
- VOX
HISTRIONIS 25. Nina Mitrović, *Komšiluk naglavačke*, Bosansko
narodno pozorište Zenica, red. Nina Kleflin,
- IZ POVIJESTI 26. Damir Šodan, *Noć dugih svjetala*, Mostarski teatar
mladih, red. Tanja Miletić-Oručević
- TEORIJA SLOVENIJA
- NOVE KNJIGE 27. Elvis Bošnjak, *Hajdemo skakati po tim oblacima*,
Gledališće Koper, red. Neni Delmestre
- DRAME 28. Tena Štivičić, *Fragile!*, Slovensko mladinsko
gledališće Ljubljana, red. Matjaž Pograjc
29. Miro Gavran, *Sve o ženama*, Mestno gledališće
Ljubljana, red. Barbara Hieng
- SRBIJA I CRNA GORA
30. *Nova zemlja* (Miroslav Krleža *Kristofor
Kolumbo*/Ivana Sajko *Europa*), Crnogorsko narodno
pozorište Podgorica, red. Ivica Buljan,
31. Mislav Brumec, *Smrt Ligeje*, Narodno pozorište
"Toša Jovanović", Zrenjanin, red. Aleksandar
Božina
32. Filip Šovagović, *Ptičice*, Narodno pozorište
Subotica, red. Robert Raponja
33. Marin Držić, *Dundo Maroje*, Srpsko narodno
pozorište Novi Sad, red. Radosav Milenković
- MAKEDONIJA
34. Elvis Bošnjak, *Otac*, Narodni teatar
"Vojdan Černodrinski", Prilep,
red. Dimitrije Stankoski
- POLJSKA
35. Fadil Hadžić, *Državni lopov*, Teatar Gniezno,
Poljska, red. Eva Grabowska
- MAĐARSKA
36. Davor Špišić, *Misija T*, Hrvatsko kazalište u
Pečuhu, red. Želimir Orešković
- ČEŠKA
37. Miro Gavran, *Sve o ženama*, Šlesko divadlo,
Opava, red. Jana Janekova
38. Miro Gavran, *Shakespeare i Elizabeta*, Horacke
divadlo, Jihlava, Češka
39. Miro Gavran, *Ljubavi Georgea Washingtona*,
Češki nacionalni teatar Brno,
red. Roman Groszmann
- NJEMAČKA
40. Miro Gavran, *Traži se novi suprug*, Njemačko-
lužičkosrpski Teatar Bautzen, red. Jaša Jamnik
41. Ivana Sajko, *Žena bomba*, Theater Discounter
Gottingen, r. Harald Wolff
- ŠPANJOLSKA
42. Lydia Scheuerman Hodak, *Slike Marijine*, Teatro
Medida X Medida, Cordoba, red. Chete Cavagliatto
- ARGENTINA
43. Miro Gavran, *Sve o ženama*, Teatro del Nudo
Buenos Aires, red. Manuel Ledvabni
- ČILE
44. Filip Šovagović, *Cigla*, Kazalište Bolsullo Santiago,
red. Gustavo Meza
- AUSTRALIJA
45. Ivana Sajko, *Žena bomba*, Malthouse Theatre
Melbourne, red. Jenny Kemp

-
- ¹ HNK Ivana pl. Zajca iz Rijeke najavljivao je u sezoni čak dva hrvatska teksta: Krležine *Glembajeve* na velikoj i novi komad Nine Mitrović *Ovaj krevet je prekratak* na maloj sceni, ali se od toga do kraja travnja 2006. još ništa nije realiziralo. Unatoč i nekim objektivnim razlozima (bolest glumca u podjeli *Glembajevih*), ubačene izmjene zanemarile su domaću dramu pa je očito da vodstvo kazališta nije smatralo da ima ikakvu obvezu prema domaćem tekstu. Skidajući jedan, nisu postavili drugi niti su objasnili zašto nije izveden drugi najavljivani domaći tekst.
 - ² Oni su u prošloj godini imali jedan autorski projekt Nataše Lušetić, *Egomanija*, koji ulazi u žanr performansa.
 - ³ Što je u svojem istraživanju i magistarskom radu *Doprinos Hrvatskog kazališta Pečuh hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu – Pečuh kao važno hrvatsko kazališno mjesto* pokazala Vlasta Ramljak.
-